

Віталіна В. Коненко

Харківський національний університет міського господарства

імені О. М. Бекетова

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1525-7736>

Мілиця В. Волкова,

Харківський національний університет міського господарства

імені О. М. Бекетова

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2590-9005>

МЕХАНІЗМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Статтю присвячено дослідженню теоретичних, методологічних і прикладних засад формування механізмів сталого розвитку підприємств промислового комплексу України в умовах цифровізації економіки та високої невизначеності зовнішнього середовища. Обґрунтовано, що сучасні виклики, пов'язані з воєнними діями, порушенням логістичних ланцюгів, дефіцитом енергетичних і фінансових ресурсів, прискоренням технологічних змін та зростанням глобальної конкуренції, потребують переосмислення традиційних підходів до забезпечення стійкості підприємств промислового комплексу України. Доведено, що цифрова трансформація виступає одним із ключових чинників підвищення ефективності виробничих процесів, оптимізації управлінських рішень, зміцнення фінансово-економічної стійкості та забезпечення довгострокової конкурентоспроможності промислового сектору.

У роботі запропоновано комплексний підхід до формування механізмів сталого розвитку, який інтегрує системне управління цифровою трансформацією, ризик-менеджмент, адаптивне фінансове резервування, динамічне бюджетування та управління грошовими потоками. Сформовано систему кількісних і якісних показників оцінювання фінансово-економічної стійкості підприємств, а також обґрунтовано оптимізаційну модель мінімізації сукупних витрат на забезпечення їх життєздатності. Розроблено концептуальну модель управління цифровими змінами на основі методу Cash Flow, яка забезпечує гнучке коригування бюджетів цифрових проєктів, ефективне управління фінансовими резервами та адаптацію інвестиційних програм до змін зовнішнього середовища.

Систематизовано сучасні цифрові інструменти підприємств промислового комплексу України, визначено їх вплив на ефективність виробничої, логістичної, управлінської та інформаційної діяльності. Запропоновано класифікацію ризиків цифрової трансформації, що охоплює стратегічні, фінансово-економічні, технологічні, організаційні ризики та ризики управління змінами, а також

встановлено їх взаємозв'язок із різними підходами до стратегічного планування (RDS, CDS, ADS). Розроблено ієрархічну модель операційно-тактичного ризик-менеджменту, яка передбачає формування багаторівневої системи моніторингу, оцінювання та мінімізації ризиків на всіх етапах цифрової трансформації підприємства.

Особливу увагу приділено питанням управління організаційним опором персоналу, формуванню адаптивної системи фінансових резервів, інтеграції принципів Agile Management та використанню технологій Індустрії 4.0 і Індустрії 5.0 для модернізації виробничих процесів.

Практичне значення отриманих результатів полягає у розробленні рекомендацій щодо впровадження комплексної системи управління сталим розвитком, яка забезпечує підвищення ефективності використання ресурсів, зниження впливу цифрових ризиків, посилення фінансової стійкості, прискорення технологічної модернізації та створення передумов для післявоєнного відновлення і довгострокового розвитку підприємств промислового комплексу України.

Ключові слова: промисловий сектор, промисловий комплекс, підприємства промислового сектору, сталий розвиток, цифровізація, цифрова трансформація, ризик-менеджмент, цифрові технології, конкурентоспроможність, інноваційний розвиток.